

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 80 0 П 041597 14 Рев
Бања Лука, 16.3.2017. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу које чине судија Роса Обрадовић, као предсједник вијећа, а судије Војислав Димитријевић и Горјана Попадић, као чланови вијећа, у правној ствари тужиље У.Г. из Ј., коју заступа пуномоћник М.Б., адвокат из Б., против туженог М.М. из С., кога заступа пуномоћник Д.Ж., адвокат из Б., ради утврђења да је извршење недопуштено, вриједност спора 125.120,00 КМ, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Бијељини број: 80 0 П 041597 14 Гж 3 од 5.5.2014. године, на сједници вијећа одржаној 16.3.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се уважава и пресуда Окружног суда у Бијељини број: 80 0 П 041597 14 Гж 3 од 5.5.2014. године се преиначава тако да се жалба тужиље одбија и пресуда Основног суда у Бијељини број 80 0 П 041597 13 П 2 од 10.2.2014. године потврђује.

Обавезује се тужиља да исплати туженом износ од 1.200,00 КМ на име трошкова ревизионог поступка.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бијељини број 80 0 П 041597 13 П 2 од 10.2.2014. године одбијен је тужбени захтјев тужиље као неоснован, а којим је тражила да се утврди да није допуштено извршење на 1/2 дијелу некретнина тужиље, уписаних у з.к.ул.бр.637 к.о. Ј. I, те да се укине рјешење о извршењу истога суда број: 080-0-И-000 680 од 1.10.2008. године, нови број 80 0 И 23867 08 И, у односу на сувласнички дио тужиље. Истом пресудом обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 6.700,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бијељини број: 80 0 П 041597 14 Гж 3 од 5.5.2014. године уважена је жалба тужиље, па је преиначена првостепена пресуда тако што је усвојен напред означени тужбени захтјев, те је тужени обавезан да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 6.510,00 КМ.

Тужени је против другостепене пресуде изјавио ревизију због погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се другостепена пресуда преиначи на начин да се тужбени захтјев одбије као неоснован.

Тужиља није изјавила одговор на ревизију.

Ревизија је основана.

Предмет спора у овој правној ствари је захтјев тужиље да се прогласи недопуштено извршење на њеним некретнинама и поништи рјешење о извршењу које је у поменутом извршном поступку донешено.

На основу проведених доказа првостепени суд је утврдио да је тужиља некретнине које су предмет извршног поступка код првостепеног суда у Бијељини под бројем И-23867/08 стекла у браку са мужем Ј.Г. који је био извршеник у том извршном поступку; да је у току извршног поступка извршеник, односно бивши муж тужиље умро, а да је за његовог наследника проглашен његов син А.Г.; да је Ј.Г. нотарски обрађеном изјавом од 24.11.2009. године изјавио да предметне некретнине представљају брачну тековину странака, те да удио тужиље износи $\frac{1}{2}$; да се је на основу поменуте исправе тужиља уписала као сувласница предметних некретнина; да је извршни поступак на предметној имовини против извршеника Ј.Г. започео 2008. године, тако да је упис забиљежбе извршног поступка на предметним некретнинама извршен 7.10.2008. године прије него што је тужиља била уписана на земљишним књигама као сувласница; да је тужиља као треће лице изјавила приговор на рјешење о извршењу у односу на њен сувласнички дио од $\frac{1}{2}$ дијела; да је извршни суд одлуком од 17.6.2010. године упутио тужиљу да у парници докаже да је недопуштено извршење на њеном дијелу некретнина; да првостепени суд у извршном поступку није донио мјеру обезбјеђења; да је у извршном поступку извршена продаја цјелокупне имовине из з.к.ул. 636 к.о. Ј. повјериоцу-туженом у овом парничном поступку; да је донесено рјешење о досуди предметних некретнина 5.4.2013. године; да је 26.12.2013.године у извршном поступку донесено рјешење о намирењу, те истог датума закључак којим се налаже предаја у посјед досуђених некретнина тражиоцу извршења.

Простепени суд је одбио постављени тужбени захтјев позивајући се на одредбе члана 72. Закона о извршном поступку ("Службени гласник Републике Српске" број 59/03, 85/03, 64/05, 118/07, 29/10, 57/12 и 67/13).

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења, али не и правни закључак првостепеног суда, па је преиначио првостепену пресуду тако што је усвојио тужбени захтјев. По ставу другостепеног суда рјешење о досуди има карактер правног посла, па је стога тужбени захтјев требало усвојити позивом на одредбу члана 23. став 2. Закона о стварним правима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 124/08, 58/09 и 95/11) и члана 53. став 5. Закона о извршном поступку. По оцјени истога суда ситуација не би била другачија чак и у случају ако би се стицање својине на основу рјешења о досуди сматрало стицањем својине

одлуком суда, јер ни у том случају не престају стварна права која су другим лицима припадала на односној ствари, која су одређена одлуком или законом, те оних која по природи ствари не могу даље постојати.

Одлука другостепеног суда није правилна.

Правилно се ревизијом указује да у конкретном случају није било мјеста примјени одредбе члана 23. став 2. Закона о стварним правима јер стицање права својине на основу рјешења суда о досуди некретнина, насупрот другачијем ставу другостепеног суда, не може се сматрати као стицање својине на основу правног посла, већ се ради о стицању права својине на основу одлуке суда.

Наиме, иако се извршење проводи на имовини извршеника, на начин да се иста досуђује лицу које понуди највећу цијену, овдје није ријеч о правном послу, за чије склапање постоји захтјев постојања слободно изражене воље, између извршеника и лица коме је досуђена ствар, а у смислу одредби члана 26. и члана 28. став 1. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 и "Службени гласник Републике Српске" број 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04).

Стога, стицање права својине на основу рјешења о досуди је, као што је већ речено, стицање својине на основу одлуке суда, тако да стицалац своје право не црпи из права које је имао ранији власник, већ из одлуке суда.

Исто тако у конкретном случају другостепени суд погрешно тумачи одредбу члана 23. став 4. Закона о стварним правима којом је прописано између осталог да стицањем права својине одлуком суда не престају стварна права која су другим лицима припадала на односној ствари, која су одређена одлуком или законом, те оних која по природи ствари не могу даље постојати. Ова законска одредба не односи се на право својине других лица, већ на друга стварна права која оптерећују непокретност, као што су на примјер служности, а која могу упоредо са правом својине постојати на истој ствари.

Надаље, другостепени суд не цијени значај правоснажног рјешења о досуди предметне некретнине, односно да је одредбом члана 94. Закона о извршном поступку прописано да укидање или преиначење рјешења о извршењу последице спровођења рјешења о досуди непокретности нема утицаја на право својине стечено по одредбама члана 93. истога закона.

У вези са напријед изнесеним треба имати у виду и одредбу члана 53. став 5. Закона о извршном поступку којом је прописано да ако првостепени парнични суд усвоји тужбени захтјев трећег лица да се извршење прогласи недопуштеним и укине рјешење о извршењу, наложиће и обуставу извршног поступка, што има за последицу да би извршни поступак био обустављен, укинуте извршне радње, али да то не би имало утицаја на стечено право власништва.

С обзиром да је у конкретном случају тужени стекао право својине на предметним некретнинама на основу рјешења о досуди, његово право у складу са цитираним законским одредбама не би могло бити угрожено све и да се усвоји постављени тужбени захтјев јер, као што је већ речено, његово право својине остаје и у случају да се предметно рјешење о извршењу укине или преиначи. Код оваквог стања ствари поставља се и питање правног интереса тужиље за вођење ове парнице, с обзиром да и у случају позитивног исхода за њу, њено право на предметним некретнинама је престало на основу одлуке суда о досуди некретнина. Наиме, стицањем искључивог права власништва туженог на предметним некретнинама на основу одлуке суда, по самом закону је престало право сувласништва које тужиља имала.

Имајући у виду напријед наведено произилази да је ревизија туженог основана па је исту ваљало усвојити на основу члана 250. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник Републике Српске" број: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13), а другостепену пресуду преиначити на начин поближе означен изреком ове пресуде.

Туженом је поред трошкова поступка досуђених првостепеном пресудом ваљало досудити износ од 1.200,00 КМ на име трошкова става ревизије, а у складу са одредбама члана 386. став 1. и члана 397. став 2. Закона о парничном поступку те Тарифног броја 2. став 1. и став 2. те Тарифног броја 12. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Српске“ број 68/05).

Предсједник вијећа
Роса Обрадовић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић